

ITEM No 3683/55

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Audience Analysis
Translation Pool
FEP

PRIORITY
K.
May 5
VI/247

HUNGARY

EXILE /1200/
Balloon Action /1207 f/

OPERATION FOCUS.

SOURCE ROME: A 68-year-old Hungarian woman.

DATE OF OBSERVATION: September 1954 to March 1955.

SUMMARY: This report gives the opinions of source on Operation Focus. She stated that one of her late husband's employees, a man of fifty-six who had been her lover, was given the task of rounding up and handing over the leaflets to the authorities. He was arrested for retaining some of them, and it is presumed, that he was sent away from the capital as he has not been heard of since.

EVALUATION COMMENT: None.

X X X

A forrás elsősorban a feltett Focus és közvélemény-kutatással kapcsolatos kérdésekre válaszolt teljes nyíltsággal. Tagja volt a Pártnak. Férjével együtt 1952-ig a VII kerületben egy nagy könyvműves nyomdának voltak tulajdonosai. Főleg feliratok, plakátok, illetőleg ameddig az államosítás megengedte tudományos folyóiratok, kisebb könyvek nyomásával foglalkoztak. Férjét kevéssel halála előtt, 1953-ban kizárták a pártból s az indok állítólag az volt, hogy mint többmunkással dolgozó munkaadó nem illik bele a pártrendszerbe.

Forrást egyelőre békén hagyták, csak eljövetele előtt vitte vissza személyesen a pártkönyveskét, amelyre "ezután már nem lesz szüksége". Eljöveteléig visszavonult életet élt, rokonain kívül kevés emberral érintkezett, de azért általában mindenről elég tájékozott.

Kedvenc szórakozása az olvasás és rádió volt. A demokráciáról az a felfogása, hogy annak valóban az emberi szabadság és tulajdonjog elismerőjének kell lennie. "Ez nálunk odahaza egyelőre még csak remény!" Szocializmus vagy kommunizmus szerint egy kalap alá tartozik az ál-demokráciával, holott - kifejti - az igazi kommunizmusban vannak egészen nagyszerű elvek is. Csak ezeket meg is kellene valósítani.

/more/

2.

Az Egyesült Államokról az a véleménye, hogy túlságosan várakozó politikát folytatnak, hiszem szerinte - otthon már annyira elfásultak az emberek, hogy avval is tisztában vannak, egy újabb háború nélkül változás egyelőre aligha várható. A Szovjetről számos példával csak annyit szögez le, hogy egyenlő a nyugaton talán nem egészen ismert "Keleti kulturával". A kifejezetten feltett kérdésre, lesz-e háború, válasza: háború talán nem lesz egyelőre, hanem harc lesz a békéért.

Röpiratot, léggömböt személyesen nem látott. Hallott róla beszélni és közléről volt érintve egy elkobzási esetről. Azt ajánlja, hogy teljesen tárgyilagos és igazságot tartalmazó témakört válasszanak a röpiratok szövegéül. Hogy zavart keltett a pártban ezt határozottan állítja s feltevését arra alapítja, hogy titokban, de erősen nyomoztak röpiratok után.

Az elkobzási eset, amiről tud is ezzel kapcsolatos. Nyomdájuk egyik volt előmunkása, akivel neki még férje halála előtt viszonya volt, s akit talán éppen ezért még "szegény férjem becsátott el" s aki aztán őket feljelentve igen sok kellemetlenség forrása volt. Vele kapcsolatban idézték be a rendőrségre, ahol tanuskodnia kellett mellette /1954 december/ mert mint pártembernél röpcédulát találtak, amit "állítólag be akart szolgáltatni, de nála maradt". A forrás úgy tudja, hogy az illetőt kizárták a pártból és kitelepítették Pest környékéről. Büntetéséről és lezárásáról nem tud.

A külföldi adások közül elsősorban Izraelt és az RFE adásait fogta 3+1 lámpás "Orion" típusú rádiójával. Zavarásokat főleg az esti órákban /20-22 óra közt/ észlelt erősebben.

End.